

“B.M.R.” D.O.O, ŠABAC

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA 2008. I 2007. GODINU
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans stanja	3
Bilans uspeha	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 – 19

Južni bulevar 86/12
11000 Beograd
Republika Srbija

Tel: +381 11 344 8918
Tel/fax: +381 11 344 8284
Mob: +381 63 319 715
e-mail: office.lbrev@sbb.rs
web site: www.lbrev.com

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

VLASNICIMA I DIREKTORU DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "B.M.R.", ŠABAC

Izvršili smo reviziju bilansa stanja Privrednog društva za postrojenja, tehničke i cevne konstrukcije "B.M.R." d.o.o, Šabac, (u daljem tekstu "Društvo") sa stanjem na dan 31. decembar 2008. godine i odgovarajućih bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine, za godinu koja se završava na taj dan i pregled značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i planiranje i obavljanje revizije na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

VLASNICIMA I DIREKTORU DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "B.M.R.", ŠABAC

Osnov za mišljenje sa rezervom

Kao što je obelodanjeno u napomeni 5, zalihe nedovršene proizvodnje, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. godine, su potcunjene za iznos od 3.993 hiljade dinara, kao i poslovni prihodi (povećanje vrednosti zaliha učinaka), za godinu završenu na isti dan, za isti iznos.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izveštaje ima pitanje navedeno u prethodnom pasusu, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje Društva, na dan 31. decembar 2008. godine, rezultate njegovog poslovanja, promene na kapitalu i tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Beograd, 2. mart 2009. godine

Ovlašćeni revizor

Bogdan Jelicic

BILANS STANJA

		Na dan 31. decembar (U hiljadama dinara)	
	<u>Napomena</u>	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
AKTIVA			
Neplaćeni upisani kapital	10	131	131
Nematerijalna ulaganja, neto	3.6, 3.7, 4	1.159	158
Nekretnine, postrojenja i oprema, neto	3.6, 3.7, 4	233.045	94.098
Dugoročni finansijski plasmani		696	388
Stalna imovina		<u>235.031</u>	<u>94.775</u>
Dati avansi, neto	3.8, 6	3.105	1.139
Potraživanja, neto	3.5, 7	115.527	41.067
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	3.13, 8	3.734	2.212
Kratkoročni finansijski plasmani		138	25
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.9, 9	204	20.309
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja		<u>1.959</u>	<u>264</u>
Obrtna imovina		<u>124.667</u>	<u>65.016</u>
Ukupna aktiva		<u>359.698</u>	<u>159.791</u>
PASIVA			
Osnovni kapital		26.250	26.250
Neplaćeni upisani kapital		131	131
Revalorizacione rezerve		132.235	41.310
Neraspoređeni dobitak		<u>73.822</u>	<u>42.168</u>
Kapital i rezerve	10	232.438	109.859
Kratkoročne finansijske obaveze	3.11, 11	33.559	20.306
Obaveze iz poslovanja	3.12, 12	61.574	8.018
Ostale kratkoročne obaveze	13	12.610	7.814
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	14	<u>11.896</u>	<u>9.223</u>
Kratkoročne obaveze		<u>119.639</u>	<u>45.361</u>
Odložene poreske obaveze	3.13	7.621	4.571
Ukupna pasiva		<u>359.698</u>	<u>159.791</u>

BILANS USPEHA

Za godine koje se završavaju na dan 31. decembar
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2008.	2007.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	3.1, 15	293.752	357.924
Ostali poslovni prihodi		3.137	4.795
Ukupno poslovni prihodi		296.889	362.719
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi materijala	3.2, 16	47.741	169.942
Troškovi zarada, naknada i ostali lični rashodi	3.2, 17	120.592	57.428
Troškovi amortizacije	3.2, 3.7, 4	8.065	7.250
Ostali poslovni rashodi	3.2, 18	47.576	90.586
Ukupno poslovni rashodi		223.974	325.206
POSLOVNI DOBITAK		72.915	37.513
Finansijski prihodi	3.3, 3.4, 19	3.646	2.470
Finansijski rashodi	3.3, 3.4, 20	5.712	3.182
Ostali prihodi	21	4.821	5.994
Ostali rashodi	22	3.181	1.293
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		72.489	41.502
POREZ NA DOBITAK		3.13	
Odloženi poreski rashodi perioda		2.640	-
Odloženi poreski prihodi perioda		-	18
DOBITAK, neto		69.849	41.520

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU I REZERVAMA

Za godine koje se završavaju na dan 31. decembar
(U hiljadama dinara)
2008.   2007.

OSNOVNI KAPITAL

Stanje na početku i na kraju godine	<u>26.215</u>	<u>26.215</u>
-------------------------------------	---------------	---------------

OSTALI KAPITAL

Stanje na početku i na kraju godine	<u>35</u>	<u>35</u>
-------------------------------------	-----------	-----------

NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL

Stanje na početku godine	131	157
Ispravka greške iz ranijih godina	<u>-</u>	<u>(26)</u>

Stanje na kraju godine	<u>131</u>	<u>131</u>
------------------------	------------	------------

REVALORIZACIONE REZERVE

Stanje na početku godine	41.310	45.900
Povećanje – Procena	90.925	-
Smanjenje - razlika amortizacije	<u>-</u>	<u>(4.590)</u>

Stanje na kraju godine	<u>132.235</u>	<u>41.310</u>
------------------------	----------------	---------------

NERASPOREĐENI DOBITAK

Stanje na početku godine	42.168	26.044
Smanjenje na ime isplate učešća u dobiti	(40.835)	(25.396)
Dobitak tekuće godine	<u>72.489</u>	<u>41.520</u>

Stanje na kraju godine	<u>73.822</u>	<u>42.168</u>
------------------------	---------------	---------------

SVEGA KAPITAL I REZERVE, neto

	<u>232.438</u>	<u>109.859</u>
--	----------------	----------------

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za godine koje se završavaju na dan 31. decembar
(U hiljadama dinara)

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prodaja i primljeni avansi	276.637	448.056
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3.124	1.601
	<u>279.761</u>	<u>449.657</u>
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Isplate dobavljačima i dati avansi	42.012	428.782
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	117.678	57.428
Plaćene kamate	1.450	1.038
Porez na dobitak	1.521	2.212
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	19.603	32.333
	<u>182.264</u>	<u>521.793</u>
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	97.497	72.136
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	159	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	65.540	15.710
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	65.381	15.710
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	16.039	12.678
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	-	8.414
	<u>16.039</u>	<u>21.092</u>
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	27.822	16.000
Finansijski lizing	40.438	25.265
	<u>68.260</u>	<u>41.265</u>
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	52.221	20.173
Svega prilivi gotovine	295.959	470.749
Svega odlivi gotovine	316.064	578.768
Neto (odliv) gotovine	20.105	108.019
Gotovina na početku obračunskog perioda	20.309	128.328
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	<u>204</u>	<u>20.309</u>

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Privredno društvo za postrojenja, tehničke i cevne konstrukcije "B.M.R." d.o.o, sa sedištem u Šapcu, Hajduk Veljkova b.b, (u daljem tekstu "Društvo") organizovano je u obliku društva sa ograničenom odgovornošću.

Društvo je registrovano kod Trgovinskog suda u Valjevu, rešenjem broj Fi. 125/03 od 4. februara 2003. godine, registarski uložak broj 1-16660-00. Rešenjem Agencije za privredne registre Republike Srbije BD. 9861/2005 od 29. aprila 2005. godine, izvršeno je prevođenje Društva u Registar privrednih subjekata pod registarskim/matičnim brojem 17472917. Osnivači Društva su Mariola Despotović, Fichtenweg broj 3, Krenglach, Austrija i Dragiša Despotović, Petlovača, Vuka Kardžića broj 8, Šabac.

Pretežna delatnost Društva je proizvodnja metalnih konstrukcija, delova za velika industrijska postrojenja, gasovode i slične objekte. Najveći deo posla odvija se u saradnji sa ino-partnerima, bilo da se radi o doradnim poslovima ili o izvođenju radova na konstrukcijama u saradnji sa stranim izvođačima. Šifra pretežne delatnosti Društva je 28110 - ostale poslovne aktivnosti, nepomenute. Poreski identifikacioni broj Društva je 102659948.

Broj zaposlenih, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. odnosno 2007. godine, iznosi 272 odnosno 190 zaposlenih radnika.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Privrednog društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS" broj 46, od 2. juna 2006. godine), kojim se uređuju uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prezentacija, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda. Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj 401-00-11/2008-16, od 18. januara 2008. godine) utvrđeni su i objavljeni Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), kao i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI) sa tumačenjima koji su sastavni deo standarda ("Službeni glasnik RS" broj 16, od 12. februara 2008. godine). Iako neki od standarda nisu u potpunosti primenjivi na poslovanje, rukovodstvo Privrednog društva procenjuje njihov uticaj i ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti priloženih finansijskih izveštaja sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS" broj 114, od 22. decembra 2006. godine), koji preuzima zakonom definisan potpun skup finansijskih izveštaja koji odstupa od onog definisanog u MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", dok u pojedinim delovima, odstupa i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija predviđenih navedenim standardom.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA(nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja(nastavak)

Privredno društvo je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije. Finansijski izveštaji Privrednog društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar (RSD) predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Privrednog društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Međutim, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od prodaje roba i usluga

Prihodi od prodaje proizvoda, roba i usluga su iskazani po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za date popuste, povraćaje roba i porez na dodatu vrednost.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, bruto zarade zaposlenih, amortizaciju i ostalo.

3.3. Prihodi i rashodi kamata

Prihodi i rashodi kamata terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

3.4. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva, odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu važećem na datum bilansa stanja. Poslovne transakcije u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinare po zvaničnom kursu važećem na dan svake transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju na deviznim transakcijama u toku godine i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika u obračunskom periodu na koji se odnose. Nerealizovane pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna deviznih potraživanja odnosno obaveza se iskazuju na isti način kao realizovane kursne razlike. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Potraživanja od kupaca**

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti u procesu likvidacije ili finansijske reorganizacije, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja se smatraju indikatorima da je umanjenja vrednosti potraživanja.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, diskontovanih prema efektivnoj kamatnoj stopi.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos troška se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih troškova. Kada je potraživanje od kupca nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda.

3.6. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe. Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo pripadajućih režijskih troškova. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (koji nije duži od tri godine).

Nekretnine, postrojenja i oprema redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspeha. Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit (kumulirani gubitak) kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva ili ako se sredstvo koristi od strane Preduzeća; u poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednosti sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja (nastavak)

Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Dobitak ili gubitak nastao prilikom rashodovanja osnovnih sredstava evidentira se u korist ili na teret ostalih prihoda odnosno rashoda kao kapitalni dobitak ili gubitak.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano izmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali. Nabavke osnovnih sredstava tokom godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, zajedno sa svim troškovima nastalim do stavljanja osnovnih sredstava u upotrebu.

3.7. Amortizacija

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme primenom godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	2,5%
Mašine za proizvodnju	10,0% - 33,3%
Automobili	14,3% - 33,3%
Nameštaj	12,5% - 33,3%
Kompjuteri	20,0% - 30,0%
Ostala oprema	10,0% - 33,3%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

3.8. Zalihe

Zalihe se, opšte uzev, iskazuju po ceni koštanja ili nabavnoj ceni u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Vrednost zaliha materijala i robe se utvrđuje na osnovu metoda prosečne nabavne cene. Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se otpisuju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju u bilansu stanja po nabavnoj vrednosti. Za svrhu izveštaja o tokovima gotovine, gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju: blagajnu, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa rokom dospeća do tri meseca ili kraće, i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu iskazuju se u bilansu stanja kao pozajmice u okviru tekućih obaveza.

3.10. Dugoročne finansijske obaveze

Dugoročne obaveze, se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima dugoročne obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplate, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja dugoročne obaveze primenom metode efektivne kamatne stope. Dugoročne obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.11. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana bilansa. Finansijske obaveze iskazuju se po nabavnoj vrednosti, uvećane za pripisane kamate u toku perioda, shodno ugovorima na osnovu kojih su pribavljene, a umanjene za izvršene otplate u toku perioda.

3.12. Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze se iskazuju po nabavnoj vrednosti koja predstavlja fer vrednost cene robe i primljenih usluga, koja će biti plaćena u budućnosti nezavisno od toga da li je ili nije fakturisana Društvu.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10,00% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačan iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Zakon o porezu na dobit Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata a koji se odnose na domaća pravna lica predstavljaju iznose, plaćene po različitim republičkim i opštinskim propisima, koji služe za finansiranje raznih komunalnih i republičkih potreba.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Porez na dobitak (nastavak)****Odloženi porez na dobitak**

Odloženi porez na dobitak se kalkuliše u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Međutim, ukoliko odloženi porez na dobitak, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporeziv dobitak ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

4. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	(U hiljadama dinara)					
	Zemljiš e	Zgrade	Oprema	Investic ije u toku	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna ili revalorizovana vrednost						
Stanje na početku godine	10.955	60.498	41.570	3.356	-	116.379
Povećanje - nabavka	18.426	6.295	9.372	22.356	320	56.769
Povećanje - procena	26.420	29.554	11.934	-	-	67.908
Smanjenje - rashod	-	-	(386)	-	-	(386)
Stanje na kraju godine	<u>55.801</u>	<u>96.347</u>	<u>62.490</u>	<u>25.712</u>	<u>320</u>	<u>240.670</u>
Kumulirana ispravka vrednosti						
Stanje na početku godine	-	5.871	16.410	-	-	22.281
Amortizacija za godinu	-	1.669	6.396	-	-	8.065
Smanjenje - procena	-	(7.540)	(15.011)	-	-	(22.551)
Smanjenje- rashod	-	-	(170)	-	-	(170)
Stanje na kraju godine	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7.625</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7.625</u>
Neto sadašnja vrednost						
31. decembar 2008.	<u>55.801</u>	<u>96.347</u>	<u>54.865</u>	<u>25.712</u>	<u>320</u>	<u>233.045</u>
31. decembar 2007.	<u>10.955</u>	<u>54.627</u>	<u>25.160</u>	<u>3.356</u>	<u>-</u>	<u>94.098</u>
Nematerijalna ulaganja						
Nabavna ili revalorizovana vrednost						
Stanje na početku godine	330					
Povećanje - nabavka	1.001					
Stanje na kraju godine	<u>1.331</u>					
Kumulirana ispravka vrednosti						
Stanje na početku godine	172					
Amortizacija za godinu	-					
Stanje na kraju godine	<u>172</u>					
Neto sadašnja vrednost						
31. decembar 2008.	<u>1.159</u>					
31. decembar 2007.	<u>158</u>					

Po osnovu uskladjanja fer vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme, na dan 31. decembar 2008. godine, za određeni broj sredstava iskazan je gubitak od obezvređenja u iznosu od 896 hiljada dinara, a za nekretnine postrojenja i opremu, koje su imale povećanje vrednosti, povećane su revalorizacione rezerve u iznosu od 90.925 hiljada dinara.

5. ZALIHE

Zalihe nedovršene proizvodnje, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. godine, nisu iskazane u iznosu od 3.993 hiljada dinara, kao i prihodi od povećanja zaliha učinaka.

6. DATI AVANSI

Dati avansi, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. odnosno 2007. godine, iznose 3.105 odnosno 1.139 hiljada dinara i odnose se na avanse date za zalihe i usluge.

7. POTRAŽIVANJA

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Potraživanja od zavisnih pravnih lica	30.398	32.360
Potraživanja od kupaca u zemlji	48.928	4.617
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	35.475	2.890
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	-	(526)
Ostala potraživanja	<u>726</u>	<u>1.726</u>
Svega potraživanja, neto	<u><u>115.527</u></u>	<u><u>41.067</u></u>

Potraživanja po osnovu prodaje koja nisu naplaćena u roku do tri meseca od dana dospeća ne smatraju se obezvređenim, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. godine.

8. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak, sa stanjem na dan 31. decembar 2008. odnosno 2007 godine, iznose 3.734 odnosno 2.212 hiljada dinara.

9. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekući račun	-	5.988
Devizni račun	160	14.090
Ostala novčana sredstva	<u>44</u>	<u>231</u>
Svega gotovina i gotovinski ekvivalenti	<u><u>204</u></u>	<u><u>20.309</u></u>

10. KAPITAL I REZERVE I REZERVE

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Osnovni kapital	26.250	26.250
Ostali kapital	131	131
Revalorizacione rezerve	132.235	41.310
Neraspoređeni dobitak	<u>73.822</u>	<u>42.168</u>
Svega kapital i rezerve	<u>232.438</u>	<u>109.859</u>

Društvo je osnovano, kao društvo sa ograničenom odgovornošću, a registrovani osnivači Društva su gospođa Despotović Mariola (70,68% učešće u kapitalu) i gospodin Despotović Dragiša (29,32% učešće u kapitalu).

U kapitalu Društva najveću stavku predstavljaju revalorizacione rezerve (56,89%).

11. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

				(U hiljadama dinara)	
				<u>31. decembar</u>	
Poverilac	Kamatna stopa	Iznos u valuti	Šifra	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Raiffeisen bank a.d,	10,00% godišnje	199.569,56	EUR	17.683	13.691
Raiffeisen bank a.d,	Mesečni beli bor + 3% godišnje	-	RSD	9.073	
Ostalo - pozajmice	-	-	RSD	<u>6.803</u>	<u>6.615</u>
Svega kratkoročne finansijske obaveze				<u>33.559</u>	<u>20.306</u>

Kao sredstvo obezbeđenja i instrument naplate, Raiffeisen bank a.d, Beograd, po kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji, sa stanjem od 17.683 hiljade dinara (što je ekvivalent 199.569,56 EUR-a) na dan 31. decembar 2008. godine, koristi se Ugovor o jemstvu broj 415/621/07 zaključen između banke i Despotović Dragiše koriste se dve blanko solo menice i ugovor o jemstvu zavisnog pravnog društva.

12. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica	525	-
Dobavljači u zemlji	34.637	2.370
Dobavljači u inostranstvu	11.680	3.936
Primljeni avansi	14.090	916
Ostale obaveze iz poslovanja	-	796
Obaveze iz specifičnih poslova	<u>642</u>	<u>-</u>
Svega obaveze iz poslovanja	<u>61.574</u>	<u>8.018</u>

13. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze za zarade i porezi i doprinose na zarade	12.373	7.538
Obaveze prema zaposlenima	230	196
Ostale kratkoročne obaveze	<u>7</u>	<u>80</u>
Svega ostale kratkoročne obaveze	<u>12.610</u>	<u>7.814</u>

14. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	(U hiljadama dinara)	
	<u>31. decembar</u>	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	11.629	8.947
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	205	195
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>62</u>	<u>81</u>
Svega obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	<u>11.896</u>	<u>9.223</u>

15. PRIHODI OD PRODAJE

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	89.699	187.004
Prihodi od prodaje usluga zavisnom preduzeću	109.262	93.794
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	<u>94.791</u>	<u>77.126</u>
Svega prihodi od prodaje	<u>293.752</u>	<u>357.924</u>

16. TROŠKOVI MATERIJALA

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi materijala za izradu	30.865	158.964
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	8.402	6.412
Troškovi goriva i energije	<u>8.474</u>	<u>4.566</u>
Svega troškovi materijala	<u>47.741</u>	<u>169.942</u>

17. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	103.107	46.636
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	13.146	8.348
Ostali rashodi i naknade	<u>4.339</u>	<u>2.444</u>
Svega troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	<u>120.592</u>	<u>57.428</u>

18. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
<i>Troškovi proizvodnih usluga</i>		
Troškovi ostalih usluga - podizvođači	26.802	53.328
Troškovi transportnih usluga	3.195	4.001
Troškovi zakupnina	2.212	1.782
Troškovi usluga održavanja	1.237	592
Troškovi reklame i propagande	1.469	503
	<u>34.915</u>	<u>60.206</u>
<i>Troškovi nematerijalnih usluga</i>		
Troškovi neproizvodnih usluga	5.329	23.241
Troškovi poreza	957	2.137
Troškovi premija osiguranja	480	1.598
Troškovi reprezentacije	1.820	1.537
Troškovi doprinosa	601	-
Ostali nematerijalni troškovi	2.731	1.067
Troškovi platnog prometa	743	800
	<u>12.661</u>	<u>30.380</u>
Svega ostali poslovni rashodi	<u>47.576</u>	<u>90.586</u>

19. FINANSIJSKI PRIHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Pozitivne kursne razlike	3.408	2.271
Prihodi od kamata	159	199
Ostali finansijski prihodi	79	-
	<u>3.646</u>	<u>2.470</u>
Svega finansijski prihodi	<u>3.646</u>	<u>2.470</u>

20. FINANSIJSKI RASHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Negativne kursne razlike	2.236	2.108
Rashodi kamata	1.450	1.074
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	2.026	-
	<u>5.712</u>	<u>3.182</u>
Svega finansijski rashodi	<u>5.712</u>	<u>3.182</u>

21. OSTALI PRIHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi od prodaje materijala - otpad i drugo	3.285	5.328
Prihodi od smanjenja obaveza	573	496
Ostali nepomenuti prihodi	<u>963</u>	<u>170</u>
Svega ostali prihodi	<u>4.821</u>	<u>5.994</u>

22. OSTALI RASHODI

	(U hiljadama dinara)	
	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	896	1.073
Rashod po osnovu direktnog otpisa potraživanja	1.971	78
Gubici po osnovu rashoda	81	39
Ostali nepomenuti rashodi	<u>233</u>	<u>103</u>
Svega ostali rashodi	<u>3.181</u>	<u>1.293</u>

23. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

U skladu sa čl. 137 st. 1 tačka 6, 10 i 13 Zakona o privrednim društvima i čl. 11 Osnivačkog akta Društva, dana 01. januara 2009. godine, Skupština Društva donela je Odluku o odvajanju iz pripajanje novoosnovanom Društvu „Despos“ d.o.o, (sticaoc). Društvo deljenik prenosi deo svoje imovine i kapitala i pripadajućih obaveza na Društvo (sticaoca), a oba osnivača Društva deljenika postaju članovi Društva (sticaoca) uz zamenu udela članovima Društva deljenika za udele Društva (sticaoca).

24. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare za pojedine glavne valute su:

	(U dinarima)	
	<u>31. decembar 2008.</u>	<u>31. decembar 2007.</u>
EUR	88.6010	79,2362
USD	62,9000	53,7267